

කාලබහු ජාතකය

තවද විසුද්ධිබුද්ධ සත්තාන ඇති අතුලාවු ස්වභාවයෙන් තුන්ලොවට උතුම්ව සම්මා සම්බුදු රජානන් වහන්සේ වෙළවනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණ සමයෙහි පිරිහුනු ලාභ සත්කාර ඇති දේවදත්ත ස්ථවිරයන් අරභයා මේ ජාතකය වදාළසේක.

ඒ කෙසේද යත්

දේවදත්ත ස්ථවිරයන් විසින් බුදුන් කෙරෙහි නිස්කාරණයෙහි වෛර බැඳ දුනුවා ආදීන් යෙදූ කල්හි නාලාගිරි හස්තියා බුදුන් අභිමුඛයට මෙහෙයී ඒ දේවදත්ත ස්ථවිරයන්ගේ දෝෂ ගම් නියම්ගම් රාජධානියෙහි පුකාශ විය. ඉක්බිතිවත් ඒ දේවදත්ත ස්ථවිරයන්ට නිරන්තරයෙන් පවත්වන ලද ආහාර දිය මනුෂ්‍යයෝ පිරිහෙළුවාහුය. යහළුවු අජාසත් රජ්ජුරුවෝද ඒ දේවදත්ත ස්ථවිරයන් කෙරෙහි අගෞරවව ඔහුගේ මුහුණ පමණකුත් නොබලා නිස්සා කොට අරපුයේය. එතෙම පිරිහුනාවූ ලාභසත්කාර ඇතිව කුලයන් විනවා වළඳන්තේය. මේ කාරණය ධම්මසභා මණ්ඩපයෙහි වටින් රැස්වූ හික්ෂුන් වහන්සේලා වදාරණසේක් ඇවැත්නි දේවදත්ත ස්ථවිරතෙම තමාහට ලාභසත්කාර උපදවමින් උත්සහකොට උපන් ලාභසත්කාර ස්ථිරකොට පවත්වනට නොහැකි වූයේයයි යන මෙබඳු කථාවකින් පහළ කළාහුය. ශාස්තෘවූ බුදුරජානන් වහන්සේ ධම්මසභා මණ්ඩපයෙහි ඉපද වූ කථාව දිවකණින් අසා වදාර එක්තරා ගමනකින් එතැන්හි වැඩ, එම්බා මහණෙනි මා එන්නට පූර්වභාගයෙහි කීනම් කථාවකින් යුක්තව උනුදැයි විචාරා ස්වාමීනි නුඹ වහන්සේ විසින් නොකියන්ට වදාළ රාජ කථා ආදීවූ දෙතිස් කථාවෙන් එක්තරා කථාවකින් යුක්තව උනුමෝ නොවමිහ. දේවදත්ත ස්ථවිරයයෝ තමන් ලාභසත්කාර උපදවමි උපන් ලාභසත්කාර ස්ථිරකොට ගත නුහුණුවෝවේදැයි යනාදීන් කිය කියා උනුම්හයි බුදුන්ට දන්වූ කල්හි මහණෙනි දන්මතු නොවෙයි පෙරත් දේවදත්ත ස්ථවිරයෝ ලාභසත්කාරයන් පිරිහුණෝ වේදැයි වදාරා හික්ෂුන් විසින් ස්වාමීනි තිලෝගුරු බුදුරජානන්වහන්ස අතිත වරියාව හවයෙන් ප්‍රතිච්ඡන්ත හෙයින් හස්ම ප්‍රතිච්ඡන්ත ජාතවේදයක් සෙයින් අපට නො පෙනෙන්නේය. දූනෙන පරිද්දෙන් අපට වදාළ මැනැවයි ආරාධිත වූ බුදුරජානන් වහන්සේ මහණෙනි.

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුහුමදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණෙකුත් රාජ්ජය කරණ සමයෙහි පුරණලද පාරමිතා ඇති අප මහබෝසතානෝ රාධනම් ගිරාව උපන්න. ඒ ගිරාණෝ සෙසු ගිරවුන්ට වඩා සම්පූර්ණ වූ ශරීර අවයව ඇත්තේය. ඔහුගේ මල්වූ පොට්ටිපාද නම් ගිරවෙක් විය. එසමමයෙහි එක්තරා වැද්දෙක් ඒ ගිරව් දෙන්නා බදාගෙණ ගොස් බරණැස් රජහට දුන්නේය. ඒ බරණැස් රජතෙම ගිරවුන් දෙන්නා රන් මැදිරියෙක ලා රන්තැටිල්ලෙකින් මී හා විලද ලා කවමින් සකිරා පැන් පොවමින් පෝෂ්‍ය කරන්නේය. මේ පරිද්දෙන් කරණ මහත් සත්කාරයෙන් ඒ ගිරවූ ලාභයෙන් යසසින් අගපැමිනියහ. මෑතකාලයෙහි එක් වනවරයෙක් කල්බාහු නම් එක් මහත් කළුවදුරෙකු අල්ලා ගෙනගොස් ඒ බරණැස් රජහට දුන්නේය. ඒ වානරයාට පසුව ඉතා මහත් ලාභසත්කාරවිය. ගිරව් දෙන්නාට කරණ සත්කාරද ක්‍රමයෙන් අඩුවූයේය. මහබෝධිසත්වවූ රාධ නම් ගිරවාණෝ ඉතාදී ගුණයෙන් යෙදුනු බැවින් හෙවත් උතුම්වූ සත්පුරුෂ ගුණයෙන් යුක්ත බැවින් කිසිවකුත් නොකියා ලත් ලත් ගොවර පමණින් යැපෙමින් උන්නේය. ඔහුගේ මල්වූ පොට්ටිපාද නම් ගිරවා තෝ වනාහි එබඳු උතුම් ගුණධර්මයක් තමාගේ සත්තානයෙහි නැති හෙයින් ඒ වානරයාට කරණ සත්කාර සහනය නොකරන්නේය. බෑනන් වහන්ස පළමු මේ රාජභවනයහි මධුරවූ රස ඇති බාද්‍යාදීය දන් ඒ කාලබහු වානරයාට මුත් අපට නැත්තේය. මේ ධනංජය රජුගෙන් ලාභසත්කාර නොලබන්නාවූ අපි දෙන්නා මේ ස්ථානයෙහි ඉද කෙසේ ජීවත්වමෝද අවමැනව වලට ගොස් වාසය කරමිහයි කියා රාධා නම් බෑනන්ට කීහ. ඒ අසා රාධා නම් ගිරවාණෝ කියන්නාහු එම්බල පොට්ටිපාදය මේ ලෝකයෙහි සියළු සතුන්ගේම යස සපිරිවාර සමෘද්ධිය ලැබීමකදු වන්නේය. නැවත එයින් පිරිහීමද වන්නේය. යම්සේ විශේෂගුණයක් හේතුකොට ගෙන කීර්තිලැබීමක්ද නැවත ලද්දාවූ කීර්තියගේ මලිනාභාවයට පැමිණීමකදු වන්නේය. එසේ හෙයින් සත්වයන් කෙරෙහි මේ අෂ්ටලෝක ධර්ම නිශ්‍රිතවූ අධ්‍යාත්මික බාහිර වූ සියලු සංකාර ධර්මයෝ නිත්‍යනොවන බැවින් ආද්‍රව්‍ය බැවින් අනිත්‍යයහ. මේ යථෝක්ත අෂ්ටලෝකධර්මයෙන් විනිර්මුක්ත එකද සත්වයෙක් නැත්තේය. එසේ හෙයින් ලාභසත්කාර අඩුවූ පමණකට ශෝක කිරීමෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තේය. එසේ හෙයින් බැගැපත් නොවී බැණ නොනැගී ඉදුවයි කියේය. ඉක්බිති පොට්ටිපාද නම් ගිරවා ඒ වානරයා කෙරෙහි කළ ඊෂියාව පහකරන්නට නොහැකිව නැවත කියනුයේ අනාගතයෙහි වන කාරණයන් ප්‍රඥාවක්‍ෂුසින් දකින්නට සමර්ථවූ රාධා නම් බෑනන් වහන්ස මේ පාපිෂ්ටවූ කලබාහු නම් වානරයා මේ රාජභවනයෙහි පහකොට පිරි දකින්නට උපායක් සිතුවමැනවයි කියේය. ඒ පොට්ටිපාදයාගේ වචනය ඇසූ රාධ නම් ගිරවාණෝ කියන්නාහු එම්බා පොට්ටිපාදයා මේ

කාලබාහු නම් වානරතෙම ස්වභාවයෙන්ම වචලයහ. එසේ හෙයින් වචලවන්නේය. කෂණ කෂණයෙහි බැමබිඳ විසුලුපැමෙන් වීරූප දක්වා රාජකුමාරවරුන් එකානුව භය ගන්වන්නේය. උභ පරිද්දෙන් කරණ විකාර හේතුකොට ගෙන ඔහු ලබන ආභාරාදීය දුරුවනනේය. එහෙයින් තමුන් විසින් තමා ලබන සත්කාර දුරු කොට තමුගේ වැඩ තමුන්ම නසමින් සිටියදී තොප යුහුසුඵවන්නේ ඇයිදැයි කියා මලනුවන්ට සෝක නොකරන්ට කියා අවවාදකොට සන්සිඳ වූයේය. ඒ රාධා නම් ගිරවානන් කී පරිද්දෙන්ම ඒ වානරතෙම කරණ වලන මුඛවිකාර දියෙන් රාජකුමාරවරුන් භය ගැන්වූයේය. භයපත්වූ රාජකුමාරවරු හයින් ක්‍රස්තව බැගැපත්ව මුරගැසුවාහුය. ඒ ඇසු රජ්ජුරුවෝ මේ කීමෙක්දැයි විවාලකල්හි රාජකුමාරවරුන් වදුරාගෙන් භයපත්ව මුරගැනියාව අසා ඒ දුෂ්ටවදුරා මෙතනනින් පහකරවයි කියා පහකරවූවායයි ඒ රාධ නම් ගිරවාණන් හා මලනුවන් පළමු පරිද්දෙන්ම ලාභ ස්තකාර මහත්ව ප්‍රකෘත්තිමත්වූයේයයි ශාස්තෘවූ තිලෝගුරු බුදුරජානන් වහන්සේ මේ කාලබාහු ජාතක ධර්මදේශනාව ගෙනහැර දක්වා පූර්වාපර සන්ධි ගලපා නිමවා වදාළසේක. එකල්හි කාලබාහු නම් දෑන් මේ දේවදත්ත ස්ථවිර වන්නේය. එකල්හි පොට්ඨපාද නම් වූයේ මේ ආනන්ද ස්ථවිරය වන්නේය. එකල්හි පොට්ඨපාදයන් අවවාදයෙන් සන්සිඳවූ රාධ ගිරවාණෝ නම් දෑන් මේ රාගාදී කේලේශයන් ප්‍රහීන කොට තුන්ලෝ වාසීන් විදිනා සියළු සසර දුක් සන්සිදුවන දෑන් බුදුවූ මිමම වේදැයි තමන් වහන්සේ ගෙනහැර දක්වා වදාළ සේක.